

selle kombe peale, teie, sedda ei wõi sundida, et teie loeks pühha kirja ommas maiasti, ja les teie, sedda wasto, mõtlete, et pühha kirja luggemine ei olle teile tarwis ja on seggumiski üllearve; sest et teie ellate abbi-ellus, ehk tenite soas, ehk ollete waewas omma laste ja teendritti pärrast. Kohhitstud mehhe hool mõistis kõik need wastuputumised ennesest emale lülata et luggemine mahha ei jääts. Ta ei leidnud misikisuggust küsimist selle wastu, nenda kui nüid: „ma ei wõi pühha kirja mõista; ma ei wõi ta süggawa mõttetest arto sada; miks pärrast ma siis pean nuide wae-wa näggema? Ma loen, agga ei olle, les mind jubhataks . . .“ Kohhitsetud mees ei mõttelnud nõnda, waid ta mõtles, et ta ei jää rummalusse sõse ja et ta saab linnitud Jummalaga abbiga, kui ta ommalt poolt pruugib ükspäinis kõik hõle ja wirkuse. . . . Temma on sedda wäärt, et kõik peaks temma kombe järrele teggema, kui need, les koddõ ellawad, ja need, les soas ellawad, ehk on kuld-sas ammetides, ühhe sõnnaga: mitte ükspäinis mehhed, waid ka naesed, les paigal koddõ istuwad, ka need, les klostris ella-wad, et kõik peaks temmast õppima, et misikisuggune aeg ei pea meid pühha kirja luggemisest ärra pöörma.

Pühhas kirjas on suur wäggi ja suur rikkus; ja sepärrast et sealt suuremat kasso sada; on tarwis tedda himmuga luggeda ja hõlega järrele wadata. Ka Kristus laskis kirjad läbbi katsuda et mitte ükspäinis luggeda, waid süggawaminne tedda märkada ja sedda wisi temma tõssist mõistust kätte sada; sest p. kirja ommadus on se, et wäbha sõnnade sees on paljo mõistust ja hõlega läbbi katsujale annab ta kallist warrandust. Ja sepärrast ma pallun teid, ärge laske middagi möda p. kirjas hõleto-maast ja pillu palla; sest et meil on kõige armulissem Jummal, les näeb meie himmo ja tahtmist Jummalikku kirja teada saada, Ta ei jätta meid mitte rummalusse sõse, agga korralt walgustab meie mõistust, ja näitab meile omma tarwisega ja hõlelandmisega õiget walgust. Ta nimmetab neid õutsaks, seil on nisuggune himmo, et meil ka nisuggu-ne himmo peaks ollema: õutsad on need, kellel nälg ja janno on õiguõse järrele; sest nemmad peawad täis sama.

Les ennam p. kirja mõistab, se wõib ka ütlematta ennam ennesete p. kirjas warrandust leida, wõib suurt kasso sada.

Sepärrast, mo söbber, sinna näggid, et kõik mis p. kirjas on, anti meile meie järrelemõtlemissõse tarwis, et kõik inimesse suggu wõiks kasuja iggawest heldust sada, sest et inimesste seas ei olle mitte ühte ainustki lihhalikku egga hingelikku hädda, selle wasto sin ei olleks rohto ollewad. Agga kuidas? Kui legi tulles hädda ja kurwastusõega kormatud ja süddame walluga

Prohwetid kuulma, les ütles (Laul 41). Mis ja ennast alla waotad, mo hing, ja lohised mo sees? Ota Jum-malat, sest ma tahhan tedda weel tännada, temma walle on selge õnnistus, ja mo Jummal, — ja ta saab kül trööstitud. Teise peale liypub lehwus, raske on tal sellega ellada, ta on kurblik nähhes, et teistel on kõik kões agga ta tuleb Prohwetiti: panne omma kurbdust Jõsanda peale ja se toidab sind! Sa näed, et misuggune hädda kül inimest ei pinaks, agga P. Kirjas wõib ta igga ühhe wasto terweks teggijad rohto ennesele leida. Se pärrast pallungi ma teid mitte ükspäinis kirikusse kätä ja pühha kirja luggemist kuulda, waid ka koddõ Piibli ramatut kätte wõtta, ja sealt en-nesele kasso sada. Sest se luggemine sadab meile paljo warra. Ta parrandab esiteks meie seelt, agga siis wiib meie hinge kõr-gesse, kui tiwade peal, tedda kõigist kurja mõttest wabbasaks tehhes ja rahho paila wies Sepärrast ärge jätke ennast neist suurtest warrandustest ilma ja suggege ommas maiades P. kirja.

Üttelege, kuuljad, les mõistab teist peast, kui legi küsiks, ehk ühhegi Laulu ehk ühhe teise kohha p. kirjast? Ma arwan et legi. Siiski ei pea ükspäinis sest kurwastama, agga en-nam peab sellepärrast lahittsema, et teil on ni wäbhe taht-mist õutsa ellu wõle, agga ennam himmu pähha teggude peale. Agga kui teid küsida roppu ja ma ilma lauludest, siis on paljo neid, les neid pähha õppisid ja neid suure himmuga laulwad Ja siiski tahtwad naad weel häbbe-nematta wasto räkida: „minna ei olle munt, mul on naene, lapsed ja malalised murred.“ Se mõtte on teie seas kui külge affaw kõbbi. Teie arwate et ükspäinis mungid peawad pühha kirja luggema? Ei mitte, teil on ta weel ennam tarwis, kui neile: sest neil, les ma ilmas ellawad ja ma ilmast hawwatakse, on ennam arstimist tarwis; agga sepärrast hirmsam ja andeks-andmatta on se mõtte, et P. kirri kasjota on. Nõnda wõib ükspäinis kurri mõttelda. Kas sa ei olle Apost. Pauluse sõnna kuulnud: mis on ette kirjutud, on meie õppetusest ette kirjutud? Ja sinna ei tabha Ewangeliumisse putuda, midda sulle anti, se woiakse kätte! kas tabhad teada, knida kas-solinne sulle wõib pühha kirri olla? Katsu järrele, mis tunned ja ennese sees, kui sa Psalmi laulmist kuulad ja kui sa roppu laulu kuulad, ja mis sa tunned, kui kirikus olled ja kui sa teatris olled. Etis saad sinna teada, kui suur wäbhe selle ja teise seisuse wäbhel sinna hinges on, et kül sinul üks hing on. Mite pärrast sa wihkad siis pühha kirja? Se on kurrati lihhtaminne,